

Schoon Water

Schoon Water

NIEUWSBRIEF SEPTEMBER 2005
BRABANTSE TELERS LATEN
ZIEN DAT 'T KAN

Bestuurders gaan voor Schoon Water Convenant is ondertekend

Mede door de goede resultaten van de deelnemers uit het project hebben de bestuurders van Brabant Water, Provincie, ZLTO en Overlegplatform Duinboeren vastgelegd dat ook zij zich blijven inspannen voor schoon water en duurzame landbouw. Vrijdag 15 april ondertekenden de bestuurders in Macharen het convenant "Schoon Water 2005-2006". Met hun handtekening onderstrepen ook zij het belang van schoon grondwater en duurzame landbouw in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden in Brabant.

Vertrouwen

Het convenant bevestigt het vertrouwen dat de partijen in elkaar en in de agrariërs in de gebieden hebben. Onderdeel van het convenant is het stimuleringsproject 'Schoon Water-Brabantse telers laten zien dat 't kan' in 2005-2006. Dat biedt nu aan een groot aantal agrariërs de gelegenheid om gebruik te maken van de reeds opgebouwde kennis van grondwater-vriendelijke maatregelen. Niet alleen de meeste telers, maar ook de meeste loonwerkers kunnen meedoen. Het voordeel voor de deelnemers aan het project ligt o.a. in de lagere kosten, door besparing op middelen, met een even goed resultaat in het gewas. Bovendien krijgt een deelnemer advies en kunnen deelnemers samen gemakkelijker met nieuwe technieken aan de slag.

Overige gebruikers

Brabant Water en de provincie Noord-Brabant stimuleren niet alleen de landbouw om minder

chemische middelen te gebruiken, maar ook gemeenten, bewoners, industrie en recreatie. Dit geheel gebeurt onder het motto 'Schoon Water voor Brabant' en in samenwerking met de ZLTO, Overlegplatform Duinboeren en de waterschappen Aa & Maas, de Dommel en Brabantse Delta.

Toekomst

In de komende 2 jaar gaat het project 'Schoon Water' nog flink groeien. Deden er in 2004 nog 95 deelnemers mee, in 2006 moeten dit er circa 450 zijn. Het deelnemend landbouw areaal moet dan 75% van het totale landbouw areaal zijn in de gebieden. Met de huidige positieve instelling van zowel de agrariërs als de bestuurders moet dit zeker haalbaar zijn.

Ondertekening van het convenant door dhr. van Nuland (Brabant Water), mevr. Moons (Provincie Noord-Brabant), dhr. Sprangers (Overlegplatform Duinboeren) en dhr. Coppens (ZLTO).

Controle adresgegevens

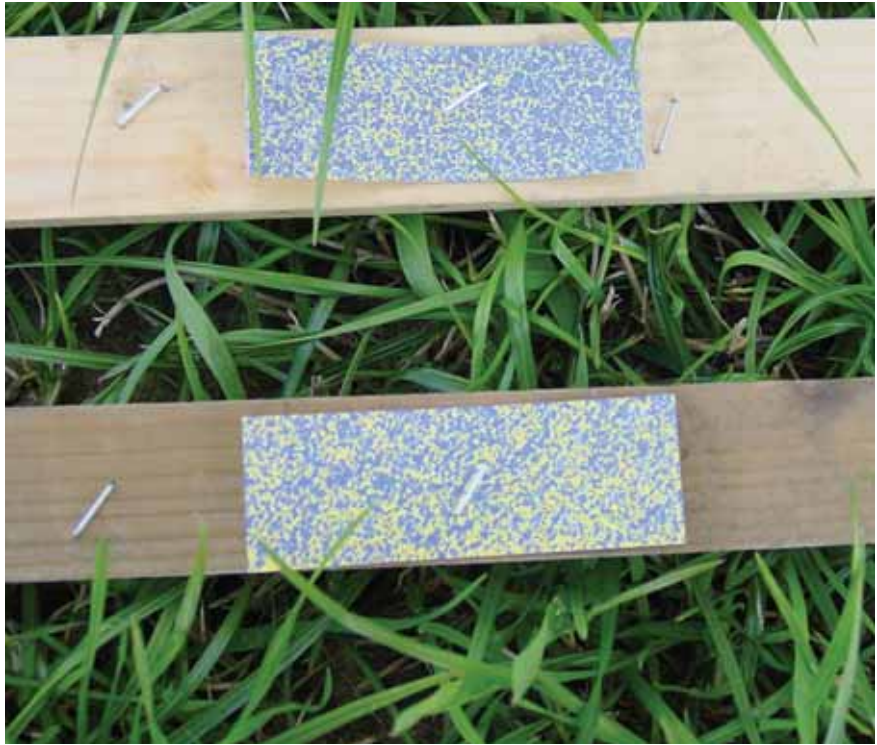
Omdat er inmiddels 226 deelnemers meedoen aan het project 'Schoon Water' is er een grote database ontstaan met adresgegevens. Bij de versturing van de tipkaarten en milieubelastingskaarten is gebleken dat een aantal adressen niet kloppen. Als u deze kaarten niet heeft ontvangen of als de adressering onjuist is geweest kunt u contact opnemen met het CLM (Yvonne Gooijer, 0345-470719 of ygooijer@clm.nl). Op deze manier kunnen we het adresbestand compleet en kloppend maken zodat alle deelnemers goed op de hoogte gehouden kunnen worden van 'Schoon Water'.

Sleepdoek gedemonstreerd in Vessem en Macharen

Eind mei zijn in Nuland en Macharen veldbijeenkomsten gehouden. In beide gebieden hebben de plaatselijke loonwerkers de werking van de sleepdoek gedemonstreerd.

Voorafgaand aan de demonstratie besprak DLV de actualiteiten in het veld. Richard Korver (specialist techniek DLV) heeft de werking van de sleepdoek toegelicht. Een aantal voordelen van het gebruik van de sleepdoek zijn de betere verdeling van middel over het gewas en meer spuitbare dagen. De flinke wind tijdens de demonstratie betekende een extra uitdaging voor de sleepdoek om zijn nut te bewijzen!

Tijdens de demonstraties was duidelijk te zien dat er nagenoeg geen sprake was van verwaaiing van de spuitdruppel. Om de verdeling over het gewas in beeld te krijgen zijn tussen het gras latten met watergevoelig papier weggelegd. De waterdruppels zijn op het papier duidelijk te zien. In Macharen werd met 2 verschillende doppen gespoten; een gele dop (110-02) en een blauwe dop (110-03) (zie foto). Op het papier is te zien dat de bedekking met beide doppen voldoende is. Bij gebruik van een gele spuitdop (110-02, bovenste latje) is de bedekking het beste.

Resultaat van een bespuiting met de sleepdoek met een gele dop (110-02, bovenste latje) en een blauwe dop (110-03, onderste latje).

Masterplan Phytophthora en Schoon Water

In 2004 is de sleepdoek op initiatief van het project 'Schoon Water' voor het eerst in Nederland in de praktijk toegepast. De sleepdoek is een nieuw spuitsysteem waarbij zowel de teler als het milieu gebaat is. In 2004 hebben verschillende deelnemers van het project 'Schoon Water' met de sleepdoek gewerkt. De eerste resultaten zijn zeer hoopgevend. Door het gebruik van de sleepdoek in de aardappelteelt is de milieubelasting van het grondwater met 22% gedaald. In de suikerbietenteelt was dit zelfs 92%. In opdracht van het Masterplan Phytophthora maakt het CLM in 2005 een gebiedsvergelijking tussen telers met en zonder sleepdoek in relatie tot phytophthora-bestrijding. Voor meer informatie: Yvonne Gooijer, 0345-470719.

Weerpaal gestationeerd in Vessem

Tijdens de veldbijeenkomst in Vessem (16 juni jl.) was er aandacht voor de weerpaal. Deze is onlangs bij een deelnemer in Vessem gestationeerd. Met de weerpaal en bijbehorende adviessystemen kan o.a. de phytophthoradruk worden bijgehouden. Dit betekent dat de infectiekans goed in beeld is en dat gerichte bestrijding mogelijk is. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Geert-Jan van Roessel (06-53151775).

Boomkweker wint de innovatieprijs 2005

Johan van de Velden meest innovatief

Samen met de ondertekening van het convenant is op 15 april de winnaar van de Schoon Water Innovatieprijs bekend gemaakt. De prijs is bedoeld om deelnemers te prikkelen om binnen het project verder te gaan dan de projectdoelstelling. Er hebben zich 7 deelnemers aangemeld met ideeën die leiden tot een aanzienlijke vermindering van het gebruik van (risicovolle) gewasbeschermingsmiddelen. Een deskundige jury heeft de inzendingen beoordeeld op de effectiviteit voor schoon grondwater, de vernieuwing, de toepasbaarheid voor collega's en of het om een blijvende gunstige verandering gaat.

Uit de zeven genomineerden zijn 3 prijswinnaars gekozen:

1. Johan van de Velden
2. ZLTO Cranendonck
3. Patrick Frodijma

1e prijs

De 1e prijs was voor Johan van de Velden met zijn innovatie 'Aanpassing plantafstand bomen en mechanische onkruidbestrijding'. Hij heeft de plantafstanden aangepast op de mechanisatie. Bovendien heeft hij de tractor hoger laten maken zodat hij over de boompjes heen kan rijden. Door de plantafstand werken de langetandeg, cultivator, spuitkappen en rijenbemester goed. Door deze aanpassing hoeft Van de Velden minder chemische onkruidbestrijding toe te passen.

De jury beoordeelde deze prijswinnaar als volgt:

- Effectiviteit voor schoon grondwater: zeer goed, het gebruik van middelen kan gereduceerd worden met 50%.
- Vernieuwing: zeer goed, het aanpassen van de plantafstand en mechanisatie is nieuw in dit project.
- Toepasbaarheid voor collega's: goed, het systeem is zeker toepasbaar, het vergt echter wel ervaring met het werken van zo'n systeem.
- Blijvende gunstige verandering: goed, als de keuze eenmaal gemaakt is, dan werkt de aanpak van dit systeem.

2e prijs

De 2e prijs is door de ZLTO-afdeling Cranendonck in de wacht gesleept met hun innovatie 'Introductie en gebruik sleepdoek in diverse gewassen'. De introductie van de sleepdoek is in 2003 gestart en is in 2004 tot uitvoering gekomen. De ervaringen in de praktijk zijn erg positief, de sleepdoek is bij het bespuiten van maïs, aardappelen en suikerbieten naar volle tevredenheid toegepast.

3e prijs

Patrick Frodijma heeft met zijn innovatie 'Ontwerp schoffelmachine voor boomteelt' de 3e prijs behaald. Hij heeft een schoffelmachine ontworpen aan de hand van het cultivatorprincipe. In het frame heeft hij 3 overlappende ganzevoeten geconstrueerd met daarachter een trommel van een kooimaaiër. Op deze trommel heeft hij buisjes gelast zodat aanaarden voorkomen wordt. Het voordeel van dit systeem is dat de bodem ondiep bewerkt kan worden (2-3 cm) en vlakgelegd wordt. De werksnelheid is 5 keer hoger.

Johan van de Velden krijgt de innovatieprijs uitgereikt door mevr. Moons (Provincie Noord-Brabant).

De innovatie van Johan van de Velden.

Deelnemers uit Macharen inspecteren de sleepdoek tijdens de veldbijeenkomst.

Website 'Schoon Water' vernieuwd

De website 'Schoon Water' is vernieuwd. De site heeft nog wel de vertrouwde opmaak, maar de inhoud is aangepast. Er zijn o.a. interviews met deelnemers toegevoegd. Er wordt beschreven hoe burgers, gemeenten en industrie bij het project betrokken worden. En ook de tipkaarten en milieubelastingskaarten zijn via de site te downloaden. Kortom, allerlei nieuwe informatie; dus neem eens een kijkje op www.schoon-water.nl

'Schoon Water' in een notendop

Waarom 'Schoon Water'?

Doel van 'Schoon Water' is het terugdringen van het gebruik van schadelijke gewasbeschermingsmiddelen in de acht zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden. Dat is nodig om schoon grondwater te behouden, zodat het voor iedereen geschikt blijft als drinkwater nu en in de toekomst.

Wie doen er mee?

In Budel en Waalwijk doen een aantal akkerbouwers, tuinders, veehouders en loonwerkers mee sinds 2001. In Vessem en Nuland zijn telers gaan meedraaien in 2003. In 2004 zijn ook telers in Helvoirt en Macharen mee gaan doen in het project. In 2005 nemen in totaal 226 telers deel aan 'Schoon Water'! Daarnaast zijn ook loonwerkers actief betrokken in het project. Maar niet alleen agrariërs doen mee. In het project benaderen Brabant Water, provincie en de brabantse Waterschappen ook bewoners, bedrijven en gemeenten in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden.

Hoe werkt het?

Met behulp van een adviseur wordt het gewasbeschermingsmiddelengebruik op het bedrijf geïnventariseerd. Samen met de telers wordt vervolgens bekeken welke alternatieven er zijn voor schadelijke middelen, en of het gebruik van schadelijke middelen naar beneden kan. Daarna gaan telers in de praktijk met de alternatieve maatregelen aan de slag. In 'Schoon Water' leggen de deelnemers en Brabant Water hun afspraken vast. Zodat beide partijen houvast hebben aan afspraken.

Voor wie zijn de resultaten bedoeld?

De belangrijkste resultaten van het project zijn de ontwikkeling en toepassing van die maatregelen die het gewas goed beschermen en geen risico opleveren voor het grondwater en die passen op uw bedrijf. De kennis, ervaring en effecten zijn gericht op de telers in de acht zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden. Ook de agrariërs in de rest van Brabant kunnen met de praktische adviezen hun voordeel doen. De provincie en Brabant Water gebruiken de resultaten om het beleid in de zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden te verbeteren, met oplossingen die in de praktijk haalbaar zijn.

Organisatie

'Schoon Water voor Brabant' is een stimuleringsproject van Brabant Water en provincie Noord-Brabant. Het project is onderverdeeld in twee sporen:

- het landbouwspoor, onder de titel Schoon Water - 'Brabantse telers laten zien dat het kan'
- het niet-landbouwspoor, waaronder gemeenten, industrie, recreatie en bewoners, onder de titel 'Schoon Water voor Brabant'.

Aan het project doen verder mee:

- Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie (ZLTO)
 - Overlegplatform Duinboeren
 - Waterschappen Aa en Maas, De Dommel, Brabantse Delta
- CLM en DLV verzorgen de uitvoering van het landbouwspoor.

Vragen?

Voor meer informatie kunt u terecht bij:

- CLM: Peter Leendertse: E pele@clm.nl T 0345-470751
- Brabant Water: Rosalie Franssen: E rosalie.franssen@brabantwater.nl T 073-6837841
- Provincie Noord-Brabant: Sarie Buijze: E sbuijze@brabant.nl T 073-6812316
- ZLTO: Ton van Korven: E tvkorv@zltto.nl T 013-5836583
- Overlegplatform Duinboeren: Gertie Schouten-Sleutjes: E duinboeren@hetnet.nl T 0411-643639

Meer informatie vindt u op de website

www.schoon-water.nl en
www.brabantleeftmetwater.nl

Colofon

Dit is de achtste nieuwsbrief 'Schoon Water'. Eerdere nieuwsbrieven kunt u vinden op www.schoon-water.nl. De volgende nieuwsbrief verschijnt in de winter van 2005.

Tekst en redactie
CLM, Culemborg
Vormgeving en druk
Drukkerij Libertas, Bunnik